

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UTVRĐIVANJU POREKLA IMOVINE I POSEBNOM POREZU

Član 1.

U Zakonu o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu („Službeni glasnik RS”, broj 18/20), u članu 2. stav 1. tačka 4) menja se i glasi:

„4) „izdaci za privatne potrebe fizičkog lica” predstavljaju izdatke koje je fizičko lice imalo za privatne potrebe koji su utvrđeni u postupku utvrđivanja imovine i posebnog poreza;”.

Posle tačke 4) dodaje se tačka 5), koja glasi:

„5) „imovina na koju se utvrđuje poseban porez” predstavlja razliku između zbira uvećanja imovine i izdataka za privatne potrebe fizičkog lica, sa jedne strane i prijavljenih prihoda koji su uvećani za iznos prihoda koji ne podležu oporezivanju u Republici Srbiji, besteretno stečene imovine, imovine stečene zaduživanjem, odnosno imovine stečene na drugi zakonit način.”.

Član 2.

U članu 4. stav 1. posle reči: „poreza” dodaju se reči: „i naplate posebnog poreza”.

Član 3.

U članu 11. stav 2. posle reči: „lica” dodaju se reči: „i izdataka za privatne potrebe fizičkog lica”.

Član 4.

U članu 12. stav 1. menja se i glasi:

„Prethodni postupak sprovodi Poreska uprava na osnovu analize rizika.”.

U stavu 2. reči: „izvan godišnjih smernica,” brišu se.

Član 5.

U članu 14. stav 1. reči: „nezakonito stečena imovina” zamenjuju se rečima: „imovina na koju se utvrđuje poseban porez”.

U stavu 5. reči: „nezakonito stečene imovine” zamenjuju se rečima: „imovine na koju se utvrđuje poseban porez”.

Član 6.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Osnovica posebnog poreza utvrđuje se u vrednosti imovine na koju se utvrđuje poseban porez, a koju čini zbir revalorizovane vrednosti te imovine za svaku kalendarsku godinu koja je bila predmet kontrole.

Vrednost imovine na koju se utvrđuje poseban porez se revalorizuje indeksom potrošačkih cena od poslednjeg dana kalendarske godine za koju je utvrđena ta imovina do dana donošenja rešenja o posebnom porezu.

Prihod od posebnog poreza pripada Budžetu Republike Srbije.”

Član 7.

U nazivu člana 20. posle reči: „uprave” dodaju se reči: „i ministarstvu nadležnom za poslove finansija”.

Član 8.

U članu 21. stav 1. reči: „utvrđivanju nezakonito stečene imovine i posebnog poreza” zamenjuju se rečima: „postupku utvrđivanja imovine i posebnom porezu”

Član 9.

Član 24. menja se i glasi:

„Član 24.

Sva lica koja u postupku utvrđivanja imovine i posebnog poreza dođu do podataka u vezi sa tim postupkom dužna su da čuvaju te podatke kao tajne podatke u smislu zakona kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.”

Član 10.

U članu 25. stav 4. reči: „kao profesionalnu tajnu podatke” zamenjuju se rečju: „podatke”.

Član 11.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu sadržan je u članu 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, poreski sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu usvojen je 29. februara 2020. godine. Zakon je stupio na snagu 11. marta 2020. godine, a počinje da se primenjuje 12. marta 2021. godine. Prilikom izrade podzakonskih akata za primenu Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu utvrđeno je da je neophodno izmeniti i dopuniti pojedine odredbe ovog zakona do početka njegove primene, radi otklanjanja problema koji bi mogli da se pojave u njegovoj primeni. Zbog toga su predloženi izmena naziva izraza „nezakonito stečena imovina” u „imovina na koju se utvrđuje poseban porez”, kako se ovaj izraz ne bi poistovećivao sa izrazom „imovina proistekla iz krivičnog dela” i dodavanje izraza „izdaci za privatne potrebe fizičkog lica” koji je definisan kao izdaci koje je fizičko lice imalo za privatne potrebe, a radi utvrđivanja porekla prihoda koje je steklo fizičko lice a nije ih potrošilo na sticanje imovine.

Iz istog razloga predloženo je propisivanje nadležnosti Poreske uprave za naplatu posebnog poreza.

Radi usklađivanja sa odredbama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji predloženo je da podaci do kojih Poreska uprava dođe u postupku utvrđivanja porekla imovine i posebnog poreza ne predstavljaju profesionalnu tajnu, već tajne podatke u skladu sa Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu (u daljem tekstu: Predlog zakona) predviđeni su izmena izraza „nezakonito stečena imovina” i dodavanje izraza „izdaci za privatne potrebe fizičkog lica”.

Članom 2. Predloga zakona predviđena je, radi usklađivanja sa Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji, nadležnost Poreske uprave za sprovođenje postupka naplate posebnog poreza.

Članom 3. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 1. Predloga zakona.

Članom 4. Predloga zakona predviđeno je da Poreska uprava prethodni postupak sprovodi na osnovu analize rizika. Prilikom izrade podzakonskih akata za primenu Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu utvrđeno je da je dovoljno i celishodno da se prethodni postupak sprovodi na osnovu informacija koje su sadržane u analizi rizika, koje prethode izradi Godišnjih smernica, a ne na osnovu Godišnjih smernica. Na taj način se izbegava nepotrebno administriranje od strane Poreske uprave.

Članom 5. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 1. Predloga zakona.

Članom 6. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 1. Predloga zakona i predviđa da prihod od posebnog poreza pripada Budžetu Republike Srbije.

Članom 7. Predloga zakona naziv člana 20. Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu sa sadržinom člana 20. Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu.

Članom 8. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 1. Predloga zakona.

Članom 9. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 7. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02 – ispravka, 23/03 – ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – dr. zakon, 62/06 – dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 – dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 – ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – autentično tumačenje, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19 i 144/20) kojim je predviđeno da se tajnim podacima smatraju podaci koje je prikupila Poreska uprava u postupku utvrđivanja poreza.

Članom 10. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa članom 9. Predloga zakona.

Članom 11. Predloga zakona predviđeno je da zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva iz Budžeta Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Ustavni osnov za stupanje na snagu ovog zakona pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” sadržan je u članu 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, koji predviđa da zakoni i drugi opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i mogu da stupe na snagu ranije samo ako za to postoje naročito opravdani razlozi, utvrđeni prilikom njihovog donošenja.

Potrebno je da ovaj zakon stupi na snagu u roku kraćem od roka propisanog Ustavom, kako bi se omogućilo da podzakonski akti za primenu Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu budu doneti i stupe na snagu do početka primene zakona – 12. marta 2021. godine.

PREGLED ODREĐABA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Značenje izraza

Član 2.

U smislu ovog zakona, pojedini izrazi imaju sledeće značenje:

1) „imovina” označava nepokretne i pokretne stvari, registrovane ili neregistrovane, kao i druga imovinska prava u Republici Srbiji i inostranstvu;

2) „prijavljeni prihodi” jesu prihodi fizičkog lica koji su prijavljeni nadležnom poreskom organu;

3) „uvećanje imovine” predstavlja pozitivnu razliku između vrednosti imovine fizičkog lica na kraju u odnosu na početak određenog perioda;

4) ~~„nezakonito stečena imovina” predstavlja razliku između uvećanja imovine i prijavljenih prihoda za koju fizičko lice ne dokaže da je stečena na zakonit način.~~

„4) „IZDACI ZA PRIVATNE POTREBE FIZIČKOG LICA” PREDSTAVLJAJU IZDATKE KOJE JE FIZIČKO LICE IMALO ZA PRIVATNE POTREBE KOJI SU UTVRĐENI U POSTUPKU UTVRĐIVANJA IMOVINE I POSEBNOG POREZA;”.

„5) „IMOVINA NA KOJU SE UTVRĐUJE POSEBAN POREZ” PREDSTAVLJA RAZLIKU IZMEĐU ZBIRA UVEĆANJA IMOVINE I IZDATAKA ZA PRIVATNE POTREBE FIZIČKOG LICA, SA JEDNE STRANE I PRIJAVLJENIH PRIHODA KOJI SU UVEĆANI ZA IZNOS PRIHODA KOJI NE PODLEŽU OPOREZIVANJU U REPUBLICI SRBIJI, BESTERETNO STEČENE IMOVINE, IMOVINE STEČENE ZADUŽIVANJEM, ODNOSNO IMOVINE STEČENE NA DRUGI ZAKONIT NAČIN.”.

Član 4.

Za vođenje postupka utvrđivanja imovine i posebnog poreza I NAPLATE POSEBNOG POREZA, u skladu sa ovim zakonom nadležna je Poreska uprava.

U Poreskoj upravi obrazuje se posebna organizaciona jedinica za obavljanje poslova određenih ovim zakonom (u daljem tekstu: Jedinica Poreske uprave).

Utvrđivanje vrednosti imovine

Član 11.

Pri utvrđivanju vrednosti imovine uzima se u obzir celokupna imovina fizičkog lica, a naročito:

1) nepokretne stvari (stan, kuća, poslovna zgrada i prostorije, garaža, zemljište i dr.);

2) finansijski instrumenti;

3) udeli u pravnom licu;

4) oprema za obavljanje samostalne delatnosti;

5) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi;

6) štedni ulozi i gotov novac;

7) druga imovinska prava.

Način i postupak utvrđivanja vrednosti imovine i prihoda fizičkog lica I IZDATAKA ZA PRIVATNE POTREBE FIZIČKOG LICA propisuje Vlada.

Pokretanje prethodnog postupka

Član 12.

~~Prethodni postupak sprovodi se u skladu sa godišnjim smernicama koje donosi direktor Poreske uprave, na osnovu analize rizika. Godišnje smernice nisu javno dostupne.~~

PRETHODNI POSTUPAK SPROVODI PORESKA UPRAVA NA OSNOVU ANALIZE RIZIKA.

Prethodni postupak može se pokrenuti i ~~izvan godišnjih smernica~~, na osnovu prijave drugog organa ili po inicijativi fizičkog ili pravnog lica.

Postupak kontrole

Član 14.

U postupku kontrole utvrđuje se ~~nezakonito stečena imovina~~ IMOVINA NA KOJU SE UTVRĐUJE POSEBAN POREZ fizičkog lica i njena vrednost.

Fizičko lice iz stava 1. ovog člana ima pravo da učestvuje u postupku kontrole i da podnosi dokaze kojima dokazuje zakonitost sticanja imovine.

Neučestvovanje fizičkog lica u postupku kontrole ne odlaže dalje vođenje postupka.

U postupku kontrole, Jedinica Poreske uprave sačinjava zapisnik o izvršenoj kontroli, na koji se shodno primenjuje zakon koji uređuje poreski postupak i poresku administraciju.

Po okončanju postupka kontrole, Jedinica Poreske uprave donosi rešenje o utvrđivanju posebnog poreza ako utvrdi postojanje ~~nezakonito stečene imovine~~ IMOVINE NA KOJU SE UTVRĐUJE POSEBAN POREZ.

Poreska osnovica za poseban porez

Član 15.

~~Osnovica posebnog poreza utvrđuje se u vrednosti nezakonito stečene imovine, koju čini zbir revalorizovane vrednosti utvrđene nezakonito stečene imovine za svaku kalendarsku godinu koja je bila predmet kontrole.~~

~~Vrednost nezakonito stečene imovine se revalorizuje indeksom potrošačkih cena od poslednjeg dana kalendarske godine za koju je utvrđena nezakonito stečena imovina do dana donošenja rešenja o posebnom porezu.~~

OSNOVICA POSEBNOG POREZA UTVRĐUJE SE U VREDNOSTI IMOVINE NA KOJU SE UTVRĐUJE POSEBAN POREZ, A KOJU ČINI ZBIR REVALORIZOVANE VREDNOSTI TE IMOVINE ZA SVAKU KALENDARSKU GODINU KOJA JE BILA PREDMET KONTROLE.

VREDNOST IMOVINE NA KOJU SE UTVRĐUJE POSEBAN POREZ SE REVALORIZUJE INDEKSOM POTROŠAČKIH CENA OD POSLEDNJEG DANA KALENDARSKJE GODINE ZA KOJU JE UTVRĐENA TA IMOVINA DO DANA DONOŠENJA REŠENJA O POSEBNOM POREZU.

PRIHOD OD POSEBNOG POREZA PRIPADA BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE.

Obuka zaposlenih u Jedinici Poreske uprave I MINISTARSTVU NADLEŽNOM ZA POSLOVE FINANSIJA

Član 20.

Zaposleni u Jedinici Poreske uprave i zaposleni u ministarstvu nadležnom za poslove finansija koji odlučuju u drugom stepenu po žalbi, dužni su da pohađaju stalnu obuku.

Program i način sprovođenja stalne obuke propisuje ministar nadležan za poslove finansija, na predlog direktora Poreske uprave.

Obuka sudija

Član 21.

Sudije Upravnog suda koje sude po tužbi protiv konačnih rešenja o posebnom porezu moraju imati završenu obuku za sticanje posebnih znanja o ~~utvrđivanju nezakonito stečene imovine i posebnog poreza~~ POSTUPKU UTVRĐIVANJA IMOVINE I POSEBNOM POREZU.

Obuku sudija sprovodi Pravosudna akademija.

Program, način sprovođenja i trajanje obuke propisuje Pravosudna akademija.

Sudijama koje su završile obuku Pravosudna akademija izdaje sertifikat o završenoj obuci.

Izdavanje i obrazac sertifikata propisuje Pravosudna akademija.

Član 24.

~~Sva lica koja u postupku utvrđivanja imovine i posebnog poreza dođu do podataka u vezi sa tim postupkom dužna su da čuvaju te podatke kao profesionalnu tajnu.~~

SVA LICA KOJA U POSTUPKU UTVRĐIVANJA IMOVINE I POSEBNOG POREZA DOĐU DO PODATAKA U VEZI SA TIM POSTUPKOM DUŽNA SU DA ČUVAJU TE PODATKE KAO TAJNE PODATKE U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE PORESKI POSTUPAK I PORESKA ADMINISTRACIJA.

Član 25.

Novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje na zahtev Jedinice Poreske uprave i u roku koji ona odredi ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 7).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu i organizaciji, organu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i imaocu javnih ovlašćenja novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje ne čuva ~~kao profesionalnu tajnu podatke~~ PODATKE do kojih je došlo u postupku utvrđivanja imovine i posebnog poreza (član 24).

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo pravde,

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o utvrđivanju porekla imovine i posebnom porezu

Draft Law on Amendments and Additions Law on Investigating The Origin of Property and Special Tax

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma - /

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu

činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

- Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- /

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.